DOMSTOLENS DOM
AF 14. JULI 1972

Farbenfabriken Bayer AG
mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber

Sag 51/69

Processprog: Tysk

Angående:

En påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 24. juli 1969, offentliggjort i Journal officiel des Communautés européennes L 195 af 7. august 1969, s. 11 ff, om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85 (IV/26 267 — farvestoffer).

Domskonklusion:

Sagsøgte frifindes.

Generaladvokatens forslag til afgørelse:

(se sag 48/69, s. 151)

Sammendrag

1. *Konkurrence — overtrædelse af traktatens regler — administrativ procedure — Kommissionens endelige standpunkt — klagepunkter — meddelelse*
   (EØF-traktatens artikel 85)

2. *Konkurrence — overtrædelse af traktatens regler — administrativ procedure — klagepunkter — underretning af de berørte — fremgangsmåde*
   (Rådets forordning nr. 17/62, artikel 19)

3. *Konkurrence — overtrædelse af traktatens regler — administrativ procedure — nye undersøgelser — fremsættelse af yderligere klagepunkter — underretning af de berørte — Kommissionens beføjelser og forpligtelser*
   (Rådets forordning nr. 17, artikel 19; Kommissionens forordning nr. 99/63, artikel 2, stk. 1)

4. *Konkurrence — overtrædelse af traktatens regler — administrativ procedure — høring af de pågældende — protokoller — meddelelse — formål — forsinkelse — virkninger (Kommissionens forordning nr. 99/63, artikel 9)*

5. *Forældelse — frist — forudfastsættelse*

6. *Fællesskabsforvaltning — overtrædelse af europaretlige regler — bøder — forældelse ikke fastsat i reglerne — Kommissionens beføjelser — hindringer som følge af Kommissionens adfærd*

7. *Konkurrence — karteller — forbud — samordnet praksis — begreb (EØF-traktatens artikel 85)*

8. *Konkurrence — spil — funktion på prisområdet*

9. *Konkurrence — karteller — samordnet praksis — priser — manipulation — kriterier (EØF-traktatens artikel 85)*

1. Meddelelsen om klagepunkterne udgør den retsakt, hvormed Kommissionen fastlægger sit standpunkt over for de virksomheder, imod hvilke der er indledt procedure til forfølgning af overtrædelser af konkurrence-reglerne.

2. Med henblik på beskyttelsen af forsvarets rettigheder under den administrative procedure er det tilstrækkeligt, at virksomhederne får meddelelse om de væsentligste begivenheder, som danner grundlag for klagepunkterne, uden at det er nødvendigt, at de gøres bekendt med samtlige sagens akter; denne pligt er opfyldt, selv om den anfægtede beslutning indeholder yderligere beviser for de faktiske omstændigheder, der er lagt til grund, samt berigtigelser under henvisning til forhold, som de berørte har meddelt under proceduren.

3. Kommissionen har ret og eventuelt pligt til under den administrative procedure at foranstalte nye undersøgelser, såfremt forløbet af denne procedure viser nødvendigheden af en yderligere prøvelse. Sådanne undersøgelser gør kun en meddelelse til de berørte af en udvidelse af klagepunkterne nødvendig, når resultatet af prøvelsen foranlediger Kommissionen til at foreholde virksomhederne nye belastende omstændigheder eller mærkbart at ændre vurderingen af beviserne for de bestridte overtrædelser.

4. Formålet med artikel 9, stk. 4 i forordning nr. 99/63 er at garantere de afhørte personer, at der er overensstemmelse mellem protokollatet og deres udtalelser. En forsinket fremsendelse af afhøringsprotokollerne til de indklagede virksomheder kan kun have virkning på beslutningens lovlighed i tilfælde af ukorrekt gengivelse af udtalelserne.

5. En forældelsesfrist skal for at opfylde sit formål fastsættes forud af lovgiver.

6. Selv om reglerne om Kommissionens beføjelse til at pålægge bøder i tilfælde af overtrædelse af fællesskabsreglerne ikke fastsætter nogen forældelse, hindrer det grundlæggende krav om retssikkerhed, at Kommissionen i det uendelige kan udsætte udøvelsen af sin beføjelse til at pålægge bøder.

7. Den samordnede praksis indeholder ikke som sådan alle de elementer, der hører til en aftale, men kan navnlig følge af en koordinering, som giver sig udslag i deltagernes adfærd.

8. Konkurrencen på priserne bevirker, at priserne holdes på det lavest mulige niveau, og at varebevægelserne mellem medlemsstaterne fremmes med henblik på således at tillade den bedst mulige fordeling af den økonomiske aktivitet under hensyn til virksomhedernes produktivitet og tilpasningsevne.

9. Den enkelte producent kan frit ændre sine priser og herved tage hensyn til konkurrenternes aktuelle eller potentielle adfærd, men det strider mod traktatens konkurrenceregler, at en producent samarbejder med sine konkurrenter — uanset på hvilken måde — om at fastlægge en koordineret aktion med hensyn til en prisforhøjelse og sikre det heldige udfald heraf ved forudgående fjernelse af enhver usikkerhed om de andres adfærd vedrørende de væsentlige led i denne aktion, såsom forhøjelsernes størrelse, genstand, tid og sted.